

Unequal field or unequal choices: explaining the differences in academic major choices between Arabs and Jews in Israel

galbenchorin@gmail.com, 054-5944744 - גל בן חורין
מנחה: פרופ' יוסי זעירא (המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית).

נתונים

- כל הסטודנטים שהתחילו תואר ראשון במערכת ההשכלה הגבוהה בישראל בשנים 1999-2001 (~144,000) וביצועים בשוק העבודה ב-4 השנים הראשונות מסיום התואר.
- עבור כל סטודנט הנתונים כוללים: מקצוע לימוד, מאפיינים אישיים, ציון פסיכומטרי, משתני שוק העבודה: מספר חודשי עבודה, שכר ממוצע לחודש עבודה וענף כלכלי ב-4 השנים הראשונות מסיום התואר.

מתודולוגיה

- כמותני. רגרסיה בשני שלבים:
- שלב I – מדידת העדפות של ערבים ויהודים ביחס לתחומי לימוד: רגרסיית Multinomial logit על בחירת מקצוע לימוד לפי מאפיינים אישיים. קובע את חוזק ההעדפה של ערבים לכל מקצוע לימוד ביחס ליהודים.
- שלב II – בחינה כיצד מאפייני שוק העבודה משפיעים על העדפות ביחס לתחומי לימוד: רגרסיית OLS על העדפות תחומי לימוד לפי מאפייני שוק העבודה לפי מקצוע לימוד.

רקע

- הבדלים משמעותיים בבחירת מקצועות לימוד בין יהודים וערבים בישראל: סטודנטים ערבים מתרכזים במספר מצומצם יחסית של מקצועות, למשל מקצועות פרא-רפואיים.
- ספרות בכלכלת חינוך העוסקת בבחירת מקצועות לימוד במוסדות השכלה גבוהה. שני תתי-ענפים:
 - מדידת התשואה להשכלה על פני מקצועות לימוד שונים
 - בחינה כיצד מאפיינים אישיים כגון יכולות קוגניטיביות משפיעים על הביקוש למקצועות לימוד שונים.
- ספרות לא-כלכלית מ ישראל והעולם על בחירת מקצוע לימוד ושאיפות אקדמיות ותעסוקתיות של בני מיעוטים.

תוצאות ראשוניות

- הבדלים משמעותיים בהעדפות על מקצועות לימוד בין יהודים וערבים גם אחרי שליטה על מאפיינים אישיים.
- ההבדלים העיקריים בהעדפות למקצועות לימוד ביחס לשוק העבודה הם לא בין יהודים וערבים, אלא בין נשים וגברים.
- גברים יהודים מעדיפים מקצועות עם שכר גבוה יותר ופערי שכר גדולים.
- נשים מעדיפות מקצועות בעלי שכר נמוך יותר מגברים. נשים יהודיות מעדיפות מקצועות בעלי חודשי עבודה רבים יותר.
- נשים ערביות סולדות מלימוד מקצועות לימוד בהן נרשמת אפליה בשכר נגדן.
- מנגד, עבור גברים ערבים ונשים יהודיות אין השפעה מובהקת לאפליה בשכר על העדפות.

שאלות המחקר

1. באיזה אופן משפיעים מאפייני שוק העבודה על ההבדלים בבחירת תחומי לימוד בין יהודים וערבים בישראל?
2. שאלה משנית: מהם ההבדלים בהעדפות על מקצועות לימוד בישראל בין יהודים וערבים בניכוי פערי יכולות.